

Mónica Sánchez (2020):

Slovenská literatúra v Španielsku

Bratislava, Univerzita Komenského, 106 s.
ISBN: 978-80-8210-001-6

Predkladaná vedecká monografia mapuje históriu prekladu a recepcie slovenskej literatúry v Španielsku. Autorka vychádza z čiastkových, už publikovaných bibliografií (Hermida, 2004, 2007 a Palkovičová, 2012). Poskytuje najvyššie cenné informácie nielen o dielach, autoroch či prekladateľoch, ale aj o úlohe kultúrnych inštitúcií pri šírení a propagácii slovenskej literatúry v španielskych prekladoch, ako aj o spoločensko-historickom kontexte, v ktorom tieto preklady vznikali.

Prvá kapitola je venovaná slovensko-španielskym literárnym vzťahom. Autorka prezentuje mnohé cenné fakty, najmä o slovakistike v Španielsku, ktorá sa začala kreovať až v osemdesiatych rokoch na Univerzite Complutense v Madride spolu s lektorátom slovenského jazyka, ktorý dal vzniknúť akademickej komunite, ktorá významne prispela k spoznávaniu a šíreniu slovenského jazyka a kultúry v Španielsku, vďaka čomu vzájomné slovensko-španielske vzťahy prestali byť čisto jednostranné. Samotná autorka monografie je absolventkou madridskej slovakistiky, čo vidno na detailnej znalosti pomerov i širšieho kontextu. Takisto sumarizuje všetky dostupné španielskojazyčné publikácie, ktoré sa venujú slovenskej literatúre.

Druhá kapitola prezentuje celkový stav problematiky prekladu a recepcie slovenskej literatúry v zahraničí, so zameraním najmä na veľké európske jazyky (angličtina, francúzština, nemčina a i.).

V tretej kapitole predstavuje existujúci výskum tejto problematiky, najvýznamnejšie doteraz vydané práce. Je očividné, akú významnú úlohu zohrali aj v tejto oblasti španielski absolventi madridskej slovakistiky (Hermida Blas, Simón Alegre, Gonzalo de Jesús a v poslednom rade aj autorka monografie).

Štvrtá kapitola mapuje španielske preklady slovenských diel pred vznikom samostatnej republiky v roku 1993, je rozdelená do dvoch častí, na obdobie od roku 1918 do roku 1945 a na obdobie po roku 1945 do roku 1993. Cenné sú najmä autorkine zistenia týkajúce sa najstarších pokusov. Navyše jedna z podkapitol je venovaná prekladom určeným pre kubánskych čitateľov, keďže vzťahy socialistického Československa a castrovskej Kuby mohli byť na kvalitatívne úplne inej úrovni ako kontakty s frankistickým Španielskom.

Piata kapitola zachytáva obdobie po roku 1993 do súčasnosti. Čitateľ sa dozvedá veľa informácií, ktoré približujú širší kontext fungovania podpory, grantových schém, neúnavnosti jednotlivcov, ako aj ťažkosti, s ktorými sa vyrovnávala a stále vyrovnáva literatúra málopočetného národa bez svetových autorov a nositeľov Nobelovej ceny. Pridanou hodnotou je aj to, že monografia systematicky dopĺňa panorámu prekladov aj o rozpracované knižné preklady, ktoré iba vyjdú, čo iba podčiarkuje podrobnosť a úplnosť autorkinho výskumu.

Šiesta kapitola je v podstate bibliografickým súpisom prekladov, ktorý predstavuje najúplnejšiu a najaktuálnejšiu databázu, ktorá je k dispozícii. Je členená najprv podľa krajín, v ktorých preklady vyšli (Španielsko a Kuba), v rámci jednotlivých krajín sa člení na knižné a potom aj časopisecké preklady prózy, poézie a drámy, kde už sú jednotlivé diela usporiadané abecedne podľa autorov.

Na záver môžeme iba skonštatovať, že táto monografia je významným počínom na poli mapovania vzájomných slovensko-španielskych vzťahov a recepcie slovenskej literatúry v hispanofónnych krajinách, a zaželať, aby prípadné doplnené vydanie o niekoľko rokov bolo možné rozšíriť o čo najväčšie množstvo nových prekladov diel slovenskej literatúry do španielčiny.

Bohdan Ulašin

Katedra romanistiky

Filozofická fakulta UK

Gondova 2, 811 02 Bratislava 1, Slovensko

bohdan.ulasin@uniba.sk